

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt tirsdag den 20. maj 2014

Sag 249/2012

(1. afdeling)

Part 1 A/S under konkurs
(advokat Andreas Kærsgaard Mylin)
mod

Part A
og

Part B
(advokat Helge S. Poulsen for begge)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Næstved den 30. september 2010 og af Østre Landsrets 3. afdeling den 23. februar 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Søgaard, Jytte Scharling, Michael Rekling, Lars Hjortnæs og Jan Schans Christensen.

Påstande

Appellanten, **Part 1 A/S** under konkurs, har påstået **Part A** og **Part B** tilpligtet solidarisk at betale 368.252,50 kr. med procesrente fra sagens anlæg, subsidiært ophævelse af landsrettens dom og hjemvisning til fornyet behandling ved landsretten.

De indstævnte, **Part A** og **Part B**, har påstået stadfæstelse, subsidiært frifindelse og mere subsidiært ophævelse af landsrettens dom og hjemvisning af sagen til fornyet behandling ved landsretten.

Supplerende sagsfremstilling

Part A og Part B som bygherrer og Part 1 A/S som entreprenør indgik i 2007 en entrepriseaftale vedrørende en ombygning af ejendommen Adresse 2 i Næstved. I den skriftlige aftale er anført bl.a., at entreprisestemmen er 1.112.550 kr. ekskl. moms.

Parterne er for Højesteret enige om, at det var aftalt, at entreprisestemmen delvist skulle berigtiges ved kontantbetaling og på en sådan måde, at kontantbetalingen ikke blev bragt til det offentlige kendskab. Der er enighed om, at Part A og Part B har betalt tre fakturaer på i alt 562.500 kr. inkl. moms til Part 1 A/S, og at den resterende del af entreprisestemmen skulle betales uden moms.

Part 1 A/S under konkurs' betalingspåstand er opgjort som entreprisestemmen på 1.112.550 kr. ekskl. moms med tillæg af aftalte merarbejder og erstatning for tabt avance på visse aftalte mindrearbejder samt med fradrag af de betalte fakturaer, de kontantindbetalinger, som konkursboet anerkender, at Part A og Part B har foretaget, samt et modregningskrav, som konkursboet anerkender, at Part A og Part B har. Konkursboet har ved opgørelsen af sin påstand tillagt den aftalte entreprisestemme moms og herefter opgjort denne til 1.337.102,50 kr. inkl. moms.

Der er tvist om størrelsen af det beløb, som Part A og Part B har indbetalt kontant til Part 1 A/S. Part A og Part B mener, at beløbet udgør 575.000 kr., mens konkursboet mener, at beløbet udgør 367.500 kr. Der er endvidere tvist om størrelsen af Part A's og Part B's modregningskrav.

Arbejdet i henhold til entrepriseaftalen blev udført i perioden fra august 2007 til april 2008, og der opstod herefter tvist om det økonomiske opgør vedrørende ombygningen. Part 1 A/S gik konkurs i august 2009.

Anbringender

Part 1 A/S under konkurs har anført bl.a., at der ikke er grundlag for at afvise sagen, da der ikke er tale om en påstand, der vil medføre en ulovlig handling, endsige en handling, der strider mod Danske Lov 5-1-2. Der er derimod tale om en almindelig betalingspåstand. Konkursboet var ikke part i entrepriseaftalen, og Højesteret skal derfor også af den grund tage

sagen under pådømmelse i realiteten. Entrepriseaftalen indeholder ikke bestemmelser, der strider mod hverken lov eller ærbarhed, jf. Danske Lov 5-1-2. Det forhold, at parterne indgik en tillægsaftale om, at en del af betalingen af entreprisesummen ikke skulle bringes til det offentlige kendskab, medfører ikke, at entrepriseaftalen må anses for ugyldig. Allerede som følge heraf er konkursboet berettiget til betaling i overensstemmelse med entrepriseaftalen, idet det bemærkes, at konkursboet netop ønsker dom for betalingskravet inkl. moms. Der er ikke noget beskyttelseshensyn at tage til **Part A** og **Part B**, idet de har modtaget den fulde ombygning og renovering af deres ejendom, ligesom de ubestridt var klar over, at hele entreprisesummen efter loven skulle tillægges moms. Hvis Højesteret måtte nå frem til, at entrepriseaftalen er bortfaldet, støtter konkursboet sin betalingspåstand på et restitutionskrav, og der henvises i relation hertil til købelovens § 72. **Part 1 A/S** leverede den fulde aftalte realkyldelse til **Part A** og **Part B**, og de er forpligtede til at betale herfor. **Part A** og **Part B** har ikke bestridt, at den leverede entreprise værdimæssigt svarer til den aftalte entreprisesum.

Part A og **Part B** har ikke løftet bevisbyrden for, at der er sket kontantbetalinger ud over de betalinger på 367.500 kr., som konkursboet har anerkendt.

Part A og **Part B** har til støtte for påstanden om stadfæstelse anført bl.a., at da de har betalt samtlige momsbelagte fakturaer fra **Part 1 A/S**, må det lægges til grund, at konkursboets krav i det hele vedrører den kontante betaling, der skulle holdes uden for det offentlige kendskab. Domstolene imødekommer ikke påstande, der ikke kan antages at forfølge et fornuftigt og rimeligt formål, og det er hverken et fornuftigt eller rimeligt formål at bistå med at inddrive et påstået tilgodehavende opnået som led i den strafbare virksomhed. Konkursboet kan ikke i denne sammenhæng påberåbe sig en bedre retsstilling end **Part 1 A/S**.

Til støtte for påstanden om frifindelse har **Part A** og **Part B** anført bl.a., at den omstændighed, at entrepriseaftalen er i strid med bestemmelser i skatte- og momslovgivningen, ikke i sig selv medfører, at aftalen er ugyldig. Danske Lov 5-1-2 og de retsgrundsætninger, der knyttes til denne bestemmelse, indebærer, at konkursboet ikke kan få dom for et tilgodehavende, selv om konkursboets ydelse er erlagt. Det samme må gælde for et krav støttet på et anbringende om berigelse. Aftalelovens § 33 kan ikke anvendes i videre omfang end til

at fastslå, at konkursboet ikke kan gøre kravet om betaling af de kontante midler, der skulle holdes uden for myndighedernes kendskab, gældende mod de indstævnte, da dette strider imod almindelig hæderlighed. Hvis Højesteret finder, at sagen kan behandles af domstolene, og at aftalen ikke er ugyldig, gøres det gældende, at enterprisesummen med undtagelse af 1.332 kr. er betalt. Parternes mellemværende må i så fald opgøres således, at de kontante betalinger indeholdt moms. Der er ikke adgang til at ændre aftalen efter aftalelovens § 36 eller andre bestemmelser, og domstolene har ikke adgang til ved aftalefortolkning eller aftaleudfyldning at bortse fra de strafbelagte dele af aftalen. Hvis Højesteret finder, at hele enterprisesummen skal tillægges moms, har konkursboet alene et tilgodehavende på 142.002,50 kr. Det må på baggrund af [Part B's] forklaring, kontoudskrifter for [Part B's] og [Part A's] bankkonti samt sammentællingen af kontanthævninger fra deres bankkonti anses for godtgjort, at de har betalt 575.000 kr. kontant til [Part 1 A/S].

Højesterets begrundelse og resultat

[Part 1 A/S] under konkurs har nedlagt påstand om, at [Part A] og [Part B] skal betale 368.252,50 kr. som restvederlag for udført entreprisarbejde. Højesteret finder ikke grundlag for at afvise en sag om et betalingskrav af denne karakter.

Det må efter de afgivne forklaringer og parternes tilkendegivelser lægges til grund, at [Part 1 A/S] ved enterpriseaftalens indgåelse aftalte med [Part A] og [Part B], at en væsentlig del af enterprisesummen skulle betales uden tillæg af moms. Denne del af enterprisesummen skulle betales kontant og på en sådan måde, at beløbet ikke kom til det offentlige kendskab, hvorved selskabet kunne unddrage statskassen moms og skat i forbindelse med entreprisen.

Efter Danske Lov 5-1-2 kan en aftale efter omstændighederne være ugyldig, når den strider mod almindelig moralopfattelse, uanset om andre retsnormer er blevet overtrådt. Højesteret finder, at bestemmelsen i Danske Lov 5-1-2 kan bringes i anvendelse, når aftalen krænker en tredjemands eller en samfundsmæssig interesse, selv om ingen af parterne ønsker aftalen tilsidesat.

Efter karakteren af den indgåede aftale finder Højesteret, at aftalen er ugyldig, jf. Danske Lov 5-1-2. [Part 1 A/S] under konkurs kan derfor ikke støtte et krav mod [Part A] og

Part B på aftalen. Det kan ikke føre til et andet resultat, at konkursboet har opgjort sit krav med tillæg af moms.

Det, som konkursboet har anført om, at boet ikke var part i entrepriseaftalen, og om at boet har et restitutionskrav, kan heller ikke føre til andet resultat.

Højesteret frifinder herefter **Part A** og **Part B**.

Under hensyn til sagens karakter skal ingen af parterne betale sagsomkostninger for byret, landsret eller Højesteret til den anden part.

Thi kendes for ret:

Part A og **Part B** frifindes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for byret, landsret eller Højesteret til den anden part.